

Huvudman

Haparanda kommun
kommunen@haparanda.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Karungi skola i Haparanda kommun, nu fråga om uppföljning av beslut den 11 december 2023.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Karungi skola i Haparanda kommun.

I beslut den 11 december 2023 har Skolinspektionen förelagt Haparanda kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning i svenska som andraspråk samt studiehundledning på modersmålet. I beslutet har Skolinspektionen även tilldelat Haparanda kommun en anmärkning avseende brister rörande mottagande av nyanlända elever samt fjärrundervisning.

Haparanda kommun har den 28 mars 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Huvudmannen har inkommit med en komplettering till redovisningen den 3 maj 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Haparanda kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningarna samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning i svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har implementerat rutiner för bedömning av elever som skulle kunna vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk samt rutiner för att fatta

beslut om vilka elever som ska läsa svenska och vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk. Mallar för redovisning av lärares bedömning av andraspråksutveckling har tagits fram så att rektor får ett lämpligt underlag för beslut. I en bilaga till redovisningen framgår dessa rutiner och det beskrivs hur en första bedömning ska genomföras av elever som har uppmärksamats kunna vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk och där bedömningsunderlag samt tidigare beslut om rätt till svenska som andraspråk saknas. Det framgår även vem som ansvarar för genomförandets olika delar.

I redovisningen framkommer vidare att huvudmannen genomfört bedömningar enligt de bifogade rutinerna och att 19 elever på skolan är i behov av undervisning i svenska och andraspråk samt att dessa elever får sådan undervisning. Huvudmannen uppger att undervisningen i svenska som andraspråk är integrerad med undervisningen i svenska. I en komplettering till Skolinspektionen uppger huvudmannen att det sker kontinuerlig bedömning i ämnet genom kollegiala träffar under ledning av behörig lärare i svenska som andraspråk, tillsammans med klasslärare och studiehandledare, och att dessa träffar sker en gång per månad. Vid dessa tillfällen diskuteras och bedöms både muntligt och skriftligt framställt elevmaterial. Det sker även sambedömning och en kommunövergripande analys kopplat till de nationella proven i svenska som andraspråk i årskurs 3 och årskurs 6. Gällande betygssättning i svenska som andraspråk sker detta av behörig lärare i svenska som andraspråk.

Av huvudmannens redovisning framgår även att en gemensam utbildningsinsats har påbörjats för samtliga lärare inom rektorsområdet. I komplettering till Skolinspektionen uppger huvudmannen att denna utbildningsinsats genomförs tillsammans med samtliga klasslärare, speciallärare, samordnare för nyanländas lärande och rektor. Huvudmannen uppger att material från Nationellt centrum för andraspråk samt Skolverket använts för denna utbildningsinsats, något som även framgår i en bilaga till redovisningen. Huvudmannen uppger att dessa insatser utvärderats genom kollegiala diskussioner, samt att vidare insatser inplaneras under den kvarvarande delen av läsåret 2023/24 samt under det kommande läsåret 2024/25.

Rättslig reglering

Undervisningen i grundskolan ska omfatta svenska eller svenska som andraspråk (10 kap. 4 § skollagen).

För varje ämne ska en kursplan gälla (10 kap. 8 § skollagen).

Ämnena svenska och svenska som andraspråk har olika kursplaner (Lgr 22, 5 Kursplaner).

Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev (5 kap. 14 § skolförordningen).

Undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska (5 kap. 15 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller undervisningen i svenska som andraspråk. Huvudmannen har genomfört bedömningar som visar vilka elever som är i behov av svenska som andraspråk och dessa elever ges sådan undervisning. Huvudmannen har även beskrivit hur undervisningen och bedömningen i svenska som andraspråk organiseras för dessa elever. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn säkerställt att skolenheten efterföljer kommunens rutiner och riktlinjer gällande studiehandledning på modersmål samt att detta skett genom utbildningsinsatser bland skolans personal. I en bilaga till redovisningen framgår hur rutiner och riktlinjer gällande kartläggning av elevers behov av studiehandledning ska genomföras samt vem som ansvarar för kartläggningens olika delar.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att bedömningar kring elevers behov av studiehandledning har genomförts under läsåret 2023/24. Dessa bedömningar har visat att fyra elever i franska och två elever i finska bedömts vara i behov av studiehandledning, samt att dessa elever får studiehandledning utifrån genomförd kartläggning. De fyra eleverna som

får studiehandledning i franska får detta fyra timmar per vecka. Undervisande lärare lämnar planering och material till studiehandledaren och studiehandledningen sker sedan i två grupper med två elever i varje grupp. Studiehandledningen i finska omfattar två gånger 40 minuter per vecka.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Huvudmannen har redovisat att kartläggningar och bedömningar gällande elevers behov av studiehandledning på modersmålet genomförts under läsåret 2023/24. De elever som bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet utifrån genomförd kartläggning får studiehandledning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Mottagande av nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen säkerställt att rutiner för bedömning och kartläggning av nyanlända elever efterföljs. I en bilaga till redovisningen framgår hur rutiner gällande kartläggning av nyanlända ser ut och vad kartläggningen innefattar.

Huvudmannen uppger i redovisningen att det finns en samordnare i kommunen som ansvarar för att se över nyanlända elevers behov av kartläggning samt genomföra kartläggning vid behov. I redovisningen framgår även att kartläggningen därefter ligger till grund för rektors beslut om placering på skolenheten, och att samordnaren handleder lärare i de fall skolan tar emot nyanlända elever.

Rättslig reglering

En nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Rektorn ansvarar för att bedömningen görs. Bedömningen ska göras skyndsamt och rektorn ska med beaktande av resultatet från bedömningen fatta beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp (3 kap. 12 c och 12 d §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Huvudmannen har säkerställt att rutiner för bedömning och kartläggning av nyanlända elever efterföljs. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av redovisningen framgår att Barn- och ungdomsnämnden i Haparanda kommun har tagit beslut om att bedriva fjärrundervisning i språkval 25 minuter/vecka i årskurs 6 under läsåret 2023/24. Huvudmannen har anmält beslutet om att bedriva fjärrundervisning till Skolinspektionen. Anmälan inkom till Skolinspektionen den 22 februari 2024 (dnr SI 2024:1733).

Rättslig reglering

En huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne ska fatta ett beslut om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången (21 kap. 9 § skollagen).

Huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning (5 a kap. 5 § skolförordningen).

Huvudmannen ska till Statens skolinspektion anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning (5 a kap. 6 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Huvudmannen har fattat beslut om att använda fjärrundervisning och har

den 22 februari 2024 inkommit till Skolinspektionen med anmälan om detta. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Caroline Rönnegård.

Utredare Jasmine Johansson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets handläggning har även utredare Terje Holand medverkat.